

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV DEN HAAG

**Directoraat-generaal
Economie en Digitalisering**
Directie Digitale Economie

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Datum 8 september 2026
Betreft Beantwoording nadere schriftelijke vragen over de Omnibus Digitaal

Ons kenmerk
DGED-DE / 108170874

Geachte Voorzitter,

Uw kenmerk
181773

Hierbij zend ik u, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, de antwoorden op de nadere schriftelijke vragen van de leden van de fractie van GroenLinks-PvdA, mede namens de leden van de fractie van PvdD, over de Omnibus Digitaal (181773, ingezonden 8 juli 2026).

W.J.M. Aerdt
Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat

181773

1

Allereerst verzoeken de leden van de fractie van GroenLinks-PvdA u om een nadere toelichting op de uitkomsten van de Coreper-II-bespreking van 26 juni jl. Kunt u uiteenzetten welke voortgang in de onderhandelingen is geboekt? Hoe verhoudt deze voortgang zich tot de Nederlandse inzet zoals verwoord in het non-paper, het BNC-fiche en de beantwoording van eerder door de Kamer gesteld vragen? En hoe ziet het verdere verloop van de onderhandelingen er naar verwachting uit?

Antwoord

Het voorzitterschap heeft uiteindelijk besloten de Omnibus Digitaal niet te agenderen voor de Coreper II van 26 juni jl. omdat in de dagen voorafgaand aan Coreper duidelijk werd dat een blokkerende minderheid van lidstaten niet van plan was in te stemmen met het voorgelegde Raadscompromis. Het gevolg daarvan voor de onderhandelingen is dat er nu geen mandaat is voor de trilogie met het Europees Parlement, zoals het Cypriotisch voorzitterschap oorspronkelijk had gepland. Het Ierse voorzitterschap zal de onderhandelingen nu voortzetten.

Het is nog niet duidelijk wat de exacte impact van deze ontwikkelingen is op het bereiken van de Nederlandse inzet. Op 16 juli jl. is de Omnibus Digitaal besproken in de Antici Group on Simplification (AGS). Tijdens deze bespreking werd bevestigd dat de blokkerende minderheid met name bezwaren had tegen het voorgestelde compromis op de onderdelen van de omnibus die de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) wijzigen. Daarnaast werd duidelijk dat de blokkerende minderheid niet volledig eensgezind is in hun bezwaren tegen het voorgestelde compromis. Het kabinet zal zich in het vervolg van de Raadsonderhandelingen ervoor blijven inspannen het compromis zoveel mogelijk in lijn te brengen met de kabinetsinzet.

2

Daarnaast vragen deze leden of zich in de onderhandelingen ontwikkelingen hebben voorgedaan die naar uw oordeel aanleiding geven tot zorg. Indien dit het geval is, verzoeken zij u toe te lichten op welke onderdelen van de Omnibus Digitaal deze zorgen betrekking hebben. Voorts vragen zij of bepaalde resultaten in de onderhandelingen gevolgen kunnen hebben voor de bescherming van grondrechten. Indien dit het geval is, verzoeken zij u uiteen te zetten welke grondrechten daarbij in het geding zijn.

Antwoord

Over het algemeen is het kabinet positief over de voortgang die de afgelopen maanden is geboekt in de Raadsonderhandelingen. Bij het Commissievoorstel had het kabinet over een aantal onderdelen van het voorstel serieuze zorgen. In de afgelopen maanden is het gelukt veel van de zorgen en aandachtspunten te adresseren en het compromis meer in lijn te brengen met de kabinetsinzet. Zoals aangegeven in de brief over de voortgang van de onderhandelingen over de Omnibus Digitaal was het kabinet van mening dat het compromis dat 26 juni aan

Coreper-II zou worden voorgelegd voldoende in lijn was met de kabinetsinzet.¹ Met betrekking tot de Platform-to-Business(P2B)-verordening, meldpunten voor incidentmeldingen en datawetgeving lijkt er nog steeds voldoende steun te zijn om het Raadscompromis in lijn te houden met de kabinetsinzet.

Voor de AVG-onderdelen van de Omnibus Digitaal is het door de ontwikkelingen omtrent de Coreper-II van 26 juni nu minder zeker of er voldoende steun is om tot een compromis te komen dat in lijn is met de kabinetsinzet. Een deel van de lidstaten van de blokkerende minderheid was van mening dat het voorgelegde compromis onvoldoende 'ambitie' toonde ten aanzien van simplificatie van de AVG. Of dit leidt tot concrete zorgen over de bescherming van grondrechten is nog niet duidelijk. Ook na de AGS-bespreking van 16 juli is nog niet duidelijk welke wijzigingen worden beoogd om tot voldoende steun te komen voor een compromis, mede doordat de lidstaten in de blokkerende minderheid niet eensgezind zijn in hun bezwaren. Er is met name nog discussie over de voorgestelde wijzigingen met betrekking tot pseudonimisering, cookies en gegevensverwerking voor de ontwikkeling en het gebruik van AI. Het kabinet blijft zich ervoor inzetten dat de omnibus geen afbreuk doet aan de bescherming van grondrechten.

3

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA hebben meermaals aandacht gevraagd voor het ontbreken van impact assessments bij de Omnibus AI en de Omnibus Digitaal. Tegen deze achtergrond hebben zij u gevraagd of het mogelijk is om een beroep te doen op het Interinstitutioneel akkoord Beter Wetgeven. In uw brief van 22 mei 2026 reageert u hierop als volgt:

"Het Interinstitutioneel akkoord Beter Wetgeven creëert geen juridische procedurele verplichting tot een effectbeoordeling. Wel moeten de Raad en het Europees Parlement voldoende informatie hebben om tot een gedegen politieke afweging te komen. Dit hoeft niet per se in de vorm van een effectbeoordeling te zijn."

Bent u van oordeel dat de Raad en het Europees Parlement ten aanzien van de Omnibus AI en/of de Omnibus Digitaal over voldoende informatie beschikken om tot een gedegen politieke afweging te komen? Zij ontvangen graag een juridisch onderbouwde toelichting. Op welke specifieke onderdelen is naar uw oordeel onvoldoende informatie beschikbaar?

Antwoord

Omdat de inhoud van de omnibussen nog niet definitief is en de onderhandelingen nog lopen kan het kabinet daar nu geen eendoordeel over geven. Bij de presentatie van het Commissievoorstel maakte het ontbreken van een formeel impact assessment het moeilijk om de effecten van met name enkele voorgestelde wijzigingen aan de AVG te beoordelen. Gedurende de onderhandelingen komt echter steeds meer informatie beschikbaar om het voorstel en de compromissen

¹ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, X

die voorliggen te beoordelen, onder andere via de adviezen van het Europees Comité voor gegevensbescherming (EDPB) en de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS), onze eigen analyse en informatie uit de onderhandelingen. Alhoewel deze informatie geen volwaardig alternatief voor een impact assessment vormt, kan deze uiteindelijk wel voldoende zijn om tot een gedegen afweging te komen. Naarmate de onderhandelingen voortduren zal het kabinet informatie blijven inwinnen en zal er steeds meer informatie beschikbaar komen.

Daarnaast verandert de maatstaf van wat voldoende informatie is voor een gedegen politieke afweging naarmate de inhoud en de impact van wetgeving verandert. Voor wetgeving met grotere impact is meer informatie en tijd nodig om tot een goede afweging te komen. Het kabinet zet zich ervoor in dat de omnibus zich focust op versimpeling, zonder daarbij afbreuk te doen aan de doelen en ambities van digitale wetgeving en de bescherming van grondrechten. De afgelopen maanden is er binnen de Raad veel vooruitgang geboekt om te zorgen dat de omnibus in lijn met de kabinetsinzet beperkte impact heeft buiten het verlagen van regeldruk. Als het kabinet deze inzet realiseert zal er ook met minder informatie een gedegen politieke afweging kunnen worden gemaakt. De ontwikkelingen zoals beschreven in de beantwoording van vraag 1 en 2 onderstrepen echter dat er nog geen definitieve conclusies kunnen worden getrokken over de inhoud van de omnibus.

4

De leden merken op dat artikel 296 van het Verdrag over de werking van de Europese Unie (VWEU) de keuze van rechtshandelingen en de motiveringsplicht voor EU-instellingen regelt. Deze motiveringsplicht vormt een wezenlijk vormvoorschrift: schending ervan kan leiden tot nietigverklaring door het Hof van Justitie van de EU (HvJEU). Het stelt burgers, lidstaten en het HvJEU in staat de rechtmatigheid van een handeling te toetsen en draagt daarmee bij aan transparantie en democratische verantwoording binnen de EU. Deze leden verzoeken u te reflecteren op de vraag of de Europese Commissie, gelet op artikel 296 VWEU, de keuze voor de omnibusmethodiek afdoende heeft gemotiveerd. Deze leden ontvangen graag een juridisch onderbouwde toelichting.

Antwoord

De motivering van een EU-maatregel hoeft niet alleen afgeleid te worden uit de bewoordingen ervan, maar kan ook worden afgeleid uit de context waarin zij is vastgesteld. Dat is vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie.² De Commissievoorstellen voor een Omnibus AI en een Omnibus Digitaal zijn onderdeel van een breder pakket aan Commissievoorstellen voor omnibussen. Uit dit bredere pakket volgt expliciet dat de Commissie het omnibusinstrument het geschikte wetgevingsinstrument acht om bestaande, onderling verband houdende

² Zie arresten van 19 november 2013, Commissie/Raad, C-63/12, EU:C:2013:752, punt 99, en 16 juni 2015, Gauweiler e.a., C-62/14, EU:C:2015:400, punt 70.

richtlijnen en/of verordeningen te wijzigen, met als gemeenschappelijk doel vereenvoudiging en verlichting van de regeldruk.³

Het kabinet heeft geen aanleiding om te veronderstellen dat het feit dat een omnibus wordt gepresenteerd zonder impact assessment door de Commissie onrechtmatig is. De Commissie maakt in haar werkwijze onderscheid tussen omvangrijke voorstellen en meer gerichte voorstellen die bijvoorbeeld zien op vereenvoudiging of regeldrukvermindering. Binnen het Interinstitutioneel Akkoord Beter Wetgeven en het Better Regulation-kader heeft de Commissie de ruimte om een beperkte effectbeoordeling uit te voeren als een initiatief geen verwachte significante economische, ecologische of sociale gevolgen zal hebben. De Commissie motiveert het ontbreken van een impact assessment voor de Omnibus Digitaal doordat de voorgestelde wijzigingen doelgericht en technisch van aard zijn en geeft daarbij aan dat dit in overeenstemming is met het Better Regulation-kader.⁴

Het kabinet is van mening dat sommige onderdelen van het voorstel verder gaan dan technische wijzigingen en dat het ontbreken van een impact assessment het lastig maakt om de effecten hiervan te beoordelen. Het kabinet heeft in de onderhandelingen daarom herhaaldelijk gepleit voor het uitvoeren van een impact assessment. Hier is echter onvoldoende steun voor in de Raad. Het kabinet verbindt hier geen juridische consequenties aan, maar zet zich ervoor in om de zorgen binnen de onderhandelingen te adresseren door om meer analyse te vragen en voorstellen die verder gaan versimpeling aan te passen en in sommige gevallen te schrappen.

Alhoewel voor deze omnibus geen impact assessment zal worden uitgevoerd door de Commissie heeft de Commissie toegezegd te komen met meer gerichte en betere impact assessments.⁵ Ook heeft de Commissie bij de recente omnibusvoorstellen over Taxation⁶ en Energy Products⁷ wel impact assessments opgesteld⁸. Dit vindt het kabinet positief.

5

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA stellen voorts dat uit het evenredigheidsbeginsel van artikel 5, vierde lid, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en verschillende uitspraken van het HvJEU voortvloeit dat de Europese wetgever bij de vaststelling van wetgeving over voldoende informatie dient te beschikken. Deze leden verzoeken u te reflecteren op de vraag of de

³ Zie het Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2006/43/EG, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 en (EU) 2024/1760 wat betreft bepaalde vereisten inzake duurzaamheidsrapportering door ondernemingen en passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven, COM(2025)/81 final.

⁴ COM(2025) 837 final

⁵ Zie Mededeling van de Commissie, Eenvoudige, duidelijkere en beter gehandhaafd EU-regels, COM(2026) 380 d.d. 28 april 2026.

⁶ https://taxation-customs.ec.europa.eu/news/european-commission-proposes-landmark-tax-simplification-package-streamline-compliance-and-boost-2026-06-24_en

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2026%3A565%3AFIN&qid=1782462941781>

⁸ Taxation: https://taxation-customs.ec.europa.eu/document/download/dc4034e4-5d0a-47bf-a6ea-22339e16df8c_en?filename=Impact%20Assessment_Proposal%20for%20a%20Council%20Directive%20-%20Taxation.pdf

Energy Product Legislation: eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=SWD:2026:565:FIN

Europese Commissie, gelet op artikel 5, vierde lid, VEU, de keuze voor de omnibusmethodiek afdoende heeft gemotiveerd. Deze leden ontvangen graag een juridisch onderbouwde toelichting.

Antwoord

Zoals toegelicht in de beantwoording van vraag 4 blijkt de motivering voor het omnibusinstrument in dit geval uit de context, heeft de Commissie gemotiveerd afgeweken van het uitvoeren van een impact assessment en bieden het Interinstitutioneel Akkoord Beter Wetgeven en het Better Regulation-kader hier ruimte voor. Het kabinet heeft geen aanleiding om te veronderstellen dat het feit dat een omnibusprocedure wordt gevolgd zonder impact assessment door de Commissie onrechtmatig is. De Uniewetgever dient inderdaad over voldoende informatie te beschikken bij de vaststelling van wetgeving, maar die informatie hoeft niet per se afkomstig te zijn uit een formeel impact assessment van de Commissie. De Uniewetgever kan, zo bevestigt het Hof in het Mobiliteitspakket-arrest, voor de beoordeling van de evenredigheid van de door hem vastgestelde maatregelen met elke informatiebron rekening houden⁹, en heeft daarbij een ruime beoordelingsbevoegdheid¹⁰. Desalniettemin vindt het kabinet het onwenselijk dat de Commissie voorstellen presenteert zonder voorafgaand impact assessment en, zoals bij de Omnibus Digitaal, steeds vaker ervoor kiest effecten in kaart te brengen in een Commissiewerkdocument.

6

De leden stellen dat artikel 41 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie het recht op behoorlijk bestuur regelt. Zij achten dit een van de meest praktisch relevante bepalingen voor burgers die met EU-instellingen te maken hebben. Uit het tweede lid van dit artikel vloeit een motiveringsplicht voort. Deze leden verzoeken u te reflecteren op de vraag of de Europese Commissie, gelet op artikel 41 van het Handvest, de keuze voor de omnibusmethodiek afdoende heeft gemotiveerd. Deze leden ontvangen graag een juridisch onderbouwde toelichting.

Antwoord

Hiervoor verwijs ik u naar de beantwoording van vragen 4 en 5.

7

De leden vragen of u van oordeel bent dat de besluitvorming over en de motivering van de Omnibus

AI en/of de Omnibus Digitaal een toets door het HvJEU kan doorstaan. Zij ontvangen graag een juridisch onderbouwde toelichting. Daarbij wijzen deze leden erop dat het HvJEU zijn toetsing intensiveert wanneer grondrechten uit het Handvest in het geding zijn. Acht u bij de Omnibus AI en/of de Omnibus Digitaal sprake van een mogelijke aantasting van grondrechten uit het Handvest? Zo nee,

⁹ Arrest van 4 oktober 2024, Republiek Litouwen e.a./Parlement en Raad, gevoegde zaken C-541/20 tot en met C-555/20, ECLI:EU:C:2024:818, punt 220 en 600.

¹⁰ ¹⁰ Arrest van 4 oktober 2024, Republiek Litouwen e.a./Parlement en Raad, gevoegde zaken C-541/20 tot en met C-555/20, ECLI:EU:C:2024:818, punt 219.

waarom niet? Zo ja, dan ontvangen deze leden graag een specificatie van de grondrechten die mogelijk worden geraakt.

Antwoord

Het kabinet vindt het niet gepast om te speculeren over een eventueel oordeel van het Hof van Justitie van de Europese Unie. De onderhandelingen over de Omnibus Digitaal zijn bovendien nog bezig en de besluitvorming moet dus nog plaats vinden. Zoals aangegeven in het BNC-fiche over de Omnibus AI en de Omnibus Digitaal¹¹ is het kabinet van mening dat het Commissievoorstel de bescherming van het recht op gegevensbescherming zou verminderen. Het kabinet zet zich er in de onderhandelingen voor in dat de omnibus geen afbreuk doet aan de bescherming van grondrechten.

8

In het onderzoek dat is uitgevoerd in opdracht van de commissie interne markt en consumentenbescherming (IMCO) van het Europees Parlement wordt ten aanzien van de omnibusmethodiek geconcludeerd dat het gelijktijdig wijzigen van regelgeving op een groot aantal beleidsterreinen de inhoudelijke toetsing kan bemoeilijken, de consultatie in de praktijk kan beperken en het lastiger kan maken om per afzonderlijke wijziging aan te tonen dat deze proportioneel is in verhouding van het nagestreefde doel. Daarbij wordt benadrukt dat iedere afzonderlijke wijziging op haar eigen merites dient te worden gerechtvaardigd, aan de hand van het onderliggende probleem, doelstelling, en het beschikbare bewijs. Volgens het onderzoek dient een pakket aan wijzigingen zodanig te worden gepresenteerd dat Europarlementariërs specifieke wijzigingen afzonderlijk kunnen beoordelen en amenderen, zonder het gehele pakket als een "alles-of-niets"-voorstel te moeten aannemen of verwerpen. De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA vragen of het voorgaande naar uw oordeel eveneens geldt voor de noodzakelijke randvoorwaarden voor de regering om te komen tot een goede (effect)beoordeling van voorstellen van de Europese Commissie. Wat betekent dit voor toekomstige omnibusvoorstellen? Welke stappen bent u voornemens te zetten om dit in de toekomst te waarborgen?

Antwoord

Ja, het kabinet acht het ook van belang dat de Raad specifieke wijzigingen afzonderlijk kan beoordelen en amenderen. In de onderhandelingen over de omnibussen kunnen de Uniewetgevers dit ook doen. Voor de Omnibusvoorstellen volgt de Europese Commissie de gebruikelijke wetgevingsprocedure, waarbij het Europees Parlement en de Raad als medewetgevers optreden. Lidstaten kunnen dus net als bij andere wetgevingsprocessen stemmen over de wetten en de inhoud ervan beïnvloeden via bijvoorbeeld amendementen, non-papers en mondelinge inbreng. Dit heeft het kabinet de afgelopen maanden ook proactief gedaan middels onder andere tekstvoorstellen en non-papers over het voorgestelde Europees meldpunt voor incidentmeldingen, de AVG-onderdelen en de Platform-to-Business-onderdelen van de Omnibus Digitaal.¹²

¹¹ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, A

¹² Zie o.a. Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, H

Wel ziet het kabinet graag dat omnibusvoorstellen van een impact assessment worden voorzien zodat de verwachte gevolgen van de individuele maatregelen uitgebreider worden toegelicht en worden getoetst door de Regulatory Scrutiny Board. Het kabinet zet zich hiervoor in EU-verband in. Het kabinet vindt het dan ook positief dat de Commissie bij de recente omnibusvoorstellen over Taxation en Energy Products wel impact assessments heeft opgesteld.

Aan de Staatsecretaris van Economische Zaken - Digitale Economie en
Soevereiniteit

**Directoraat-generaal
Economie en Digitalisering**
Directie Digitale Economie

Auteur

[Redacted signature block]

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
31 augustus 2026

Kenmerk
DGED-DE / 108179817

nota
TER BESLISSING

Beantwoording Nadere schriftelijke vragen
Omnibus Digitaal

Kopie aan

[Redacted list of recipients]

Bijlage(n)
1

Parafenroute

[Redacted signature lines for parafenroute]

Aanleiding

De leden van de Eerste Kamerfractie van GroenLinks-PvdA hebben, mede namens de leden van de fractie van PvdD, op 8 juli 2026 nadere schriftelijke vragen gesteld over de Omnibus Digitaal. De beantwoording van deze vragen dient meteen na het zomerreces, dat op 7 september afloopt, aan de Eerste Kamer te worden verzonden.

Geadviseerd besluit

Instemmen met het verzenden van bijgevoegde beantwoording van de Kamervragen.

Kernpunten

- De vragen zijn in reactie op de beantwoording van eerdere schriftelijke vragen over de Omnibus Digitaal, die 22 mei jl. aan de Eerste Kamer zijn gestuurd, en de Kamerbrief van 18 juni 2026 over de stand van zaken van de onderhandelingen in de Raad over de Omnibus Digitaal.
- Het grootste deel van de vragen gaat over de rechtmatigheid van het Commissievoorstel en de besluitvorming over de Omnibus Digitaal in relatie tot verschillende bepalingen uit het Verdrag over de Werking van de Europese Unie.
- In de beantwoording wordt aangegeven dat het kabinet geen aanleiding ziet om te veronderstellen dat het feit dat een omnibusprocedure wordt gevolgd zonder impact assessment door de Commissie onrechtmatig is. De Omnibus Digitaal is onderdeel van een breder pakket aan omnibussen die als doel hebben om onderling verband houdende richtlijnen en/of verordeningen te wijzigen, met als gemeenschappelijk doel vereenvoudiging en verlichting

van de regeldruk. Alhoewel het kabinet ervoor heeft gepleit dat de Commissie een impact assessment uitvoert voor de Omnibus Digitaal, heeft de Commissie gemotiveerd afgeweken van het uitvoeren van een impact assessment en bieden het Interinstitutioneel Akkoord Beter Wetgeven en het Better Regulation-kader hier ruimte voor.

- Daarnaast gaat een aantal vragen over de impact van het niet bereiken van een mandaat voor de trilogie onder het Cypriotisch voorzitterschap, over het verdere verloop van de onderhandelingen en het bereiken van de kabinetsinzet.
- In de beantwoording wordt aangegeven dat de onderhandelingen nu door zullen gaan onder het Ierse voorzitterschap en dat het nu minder zeker is of er voldoende steun is om op de AVG-onderdelen van de Omnibus Digitaal tot een compromis te komen dat in lijn is met de kabinetsinzet.